Пилотна мрежа от малки защитени територии за опазване на растения от българската флора по модела на растителните микрорезервати

Владимир Владимиров

& екипа на проекта

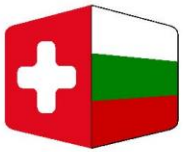

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

BulPlantNet

Начало: 01.01.2010 г. **Край: 31.03.2014 г.**

Административни райони: **Благоевград, Варна, Велико Търново, Видин, Добрич, Кърджали, Кюстендил, Монтана, Пазарджик, Перник, Плевен, Пловдив, Русе, Сливен, Смолян, София област, Стара Загора, Хасково, Шумен и Ямбол**

Координиращ бенефициент: ИБЕИ – БАН

Асоцииран бенефициент: МОСВ

Финансиране: 50% от Европейската комисия, 45% - МОСВ, 5% - ИБЕИ-БАН

Какво представляват растителните микрорезервати?

✓малки територии (до 20 ha) за опазване и дългосрочно мониториране на застрашени и ендемични растения и типове растителност

✓първите растителни микрорезервати (РМР) са създадени през 1994 г. във Валенсия, Испания

✓развитието на мрежата от РМР във Валенсия е осъществено с 2 проекта, финансирани от програма Life

✓в РМР е разрешено извършване на традиционни дейности, съвместими с опазването на биоразнообразието

✓концепцията е успешно реализирана в Испания (Валенсия), Крит, Словения

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

Какви са целите на проекта?

Стратегическа цел:

Опазване на растителното разнообразие на България, фокусирайки се върху видове, които са уникални или със силно фрагментирани популации на територията на България и които попадат извън съществуващите защитени територии

Конкретни цели:

✓Тестване на концепцията за PMP в България чрез обявяване на мрежа от малки защитени територии

✓Изготвяне на Планове за действие и Планове за мониторинг за целевите видове

✓*In situ* и *Ex situ* дейности за опазване на видовете

✓Разработване на стратегия за устойчиво развитие на мрежата от малки защитени територии

✓Разпространение на идеологията и резултатите от проекта

Как бяха подбрани видовете?

✓Предварителен анализ на консервационно значимите видове – 299 вида отговарят на условията за PMP

✓47 вида подбрани за целите на проекта (спешна нужда от защита!)

примерни случаи:

✓Ружевидна поветица (*Convolvulus althaeoides*)

✓Петниста сверция (*Swertia punctata*)

✓Розмаринолистна върба (*Salix rosmarinifolia*)

Convolvulus althaeoides
Ружевидна поветица

Лок.: с. Ново село, Флорентин

Хабитат: сухи вторични тревисти съобщества и изоставени обработваеми площи

Природозащитен статус:
✓Защитен вид
✓Критично застрашен (CR)
✓Червена книга

Заплахи:
➢разораване на находището и прилагане на съвременни агротехнически мероприятия
➢обрастване с *Rosa* spp., *Rubus* spp. и други храсти

Swertia punctata
Петниста сверция

Лок.: Западна Стара планина (над с. Горни Лом)

Хабитат: мочурливи места край потоци, влажни скали

Природозащитен статус:
✓Защитен вид
✓Критично застрашен (CR)
✓Червена книга

Заплахи:
➢климатични промени (засушаване)
➢свлачища, лавини и ерозия
➢?? нисък репродуктивен потенциал
➢привързаност към специфичен рядък хабитат

Salix rosmarinifolia
Розмаринолистна върба

Лок.: с. Понор, Цръклевци и Бучин проход

Хабитат: влажни ливади, мочурища и водни канали

Природозащитен статус:
✓Защитен вид
✓Критично застрашен (CR)
✓Червена книга

Заплахи:
➢промени в режима на ползване на земите, напр. разораване
➢промени във водния режим (засушаване или наводняване)

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

Мрежата от малки защитени територии (микрорезервати)

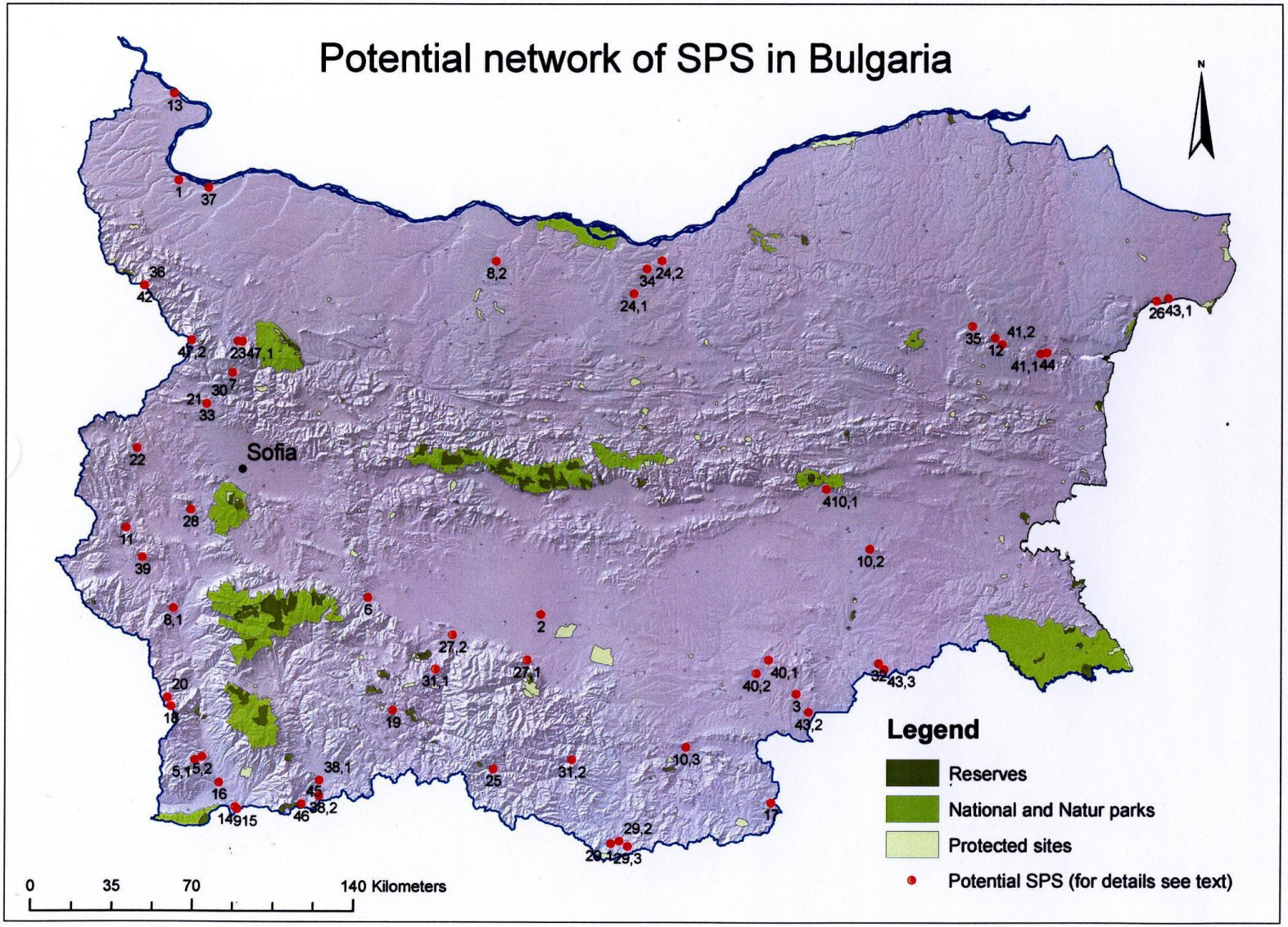

Основни дейности по проекта (1)

✓Проучване на наличните литература и хербарни образци за видовете

✓ Теренни проучвания на находищата на видовете (вкл. инвентаризация на други консервационно значими видове и местообитания)

✓ Подбор на подходящи територии за обявяване на РМР (защитени местности) и подготвяне на необходимата документация

✓Изготвяне на План за мониторинг на всеки целеви вид, залагане на постоянни площадки за мониторинг и обучение на експерти за извършване на мониторинга

✓Изготвяне на План за действие за всеки целеви вид

Основни дейности по проекта (2)

✓*In situ* мерки за опазване на целевите видове (напр. укрепване на склонове, премахване на конкуриращи видове, засяване на семена от находището и др.)

✓*Ex situ* мерки за опазване на целевите видове (напр. депозиране на семена в семенни банки, създаване на *ex situ* колекции от живи растения)

✓Разработване на Стратегия за устойчиво развитие на националната мрежа от Малки защитени територии (микрорезервати)

✓Популяризиране на концепцията за PMP и разпространение на опита и резултатите от проекта

Очаквани основни резултати от проекта

✓създаване на моделна мрежа от малки защитени територии (PMP) за опазване на популациите на 47 вида растения с консервационна значимост в национален и европейски мащаб

✓обявяване на 30 защитени местности до края на проекта (+ поне 26 процедури в напреднала фаза на реализация)

✓компютърна база-данни, съдържаща събраната по време на проекта информация за целевите видове

✓*ex situ* колекции на най-застрашените видове

✓Стратегия за развитие на мрежата от малки защитени територии

✓информационни материали (табели, брошури, книга)

✓повишаване на осведомеността на местните власти, местното население, експерти, ученици за целевите видове и мерките за опазването им

✓web-site на проекта: **www.bulplantnet-bg.s-kay.com**

Международно сътрудничество

✓европейска мрежа от растителни микрорезервати

✓опитът на Валенсия при изграждането и функционирането на мрежата от растителни микрорезервати

✓сътрудничество с Кипър

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

Благодаря ви!

www.bulplantnet-bg.s-kay.com